

מיפרץ אילת
הדשא של השכן

לאורך הגבול הימי של ישראל נמצא רק שתי הפיסות סיגרייות ריקות

הרבר הראשון שעושה התב נמל עקבה, כאשר הוא עולה לסיפון אוניה המגיעה לנמל, הוא מסירת מיכתב מיוחד לקברניט האוניה.

במיכתב מתבקש הקברניט, בנימוס, לשתף פעולה בכל הקשור לשמירה על הניקיון, הן בזמן העגינה בנמל והן בזמן העזיבה. כמו כן מפורטים במיכתב הקנסות ואף עונשי המאסר הצפויים למפרים את הכללים.

כל אוניה המגיעה לנמל עקבה מקבלת אספקה שוטפת של שקיות אשפה עשויות ניילון מחוזק, וסירת שרות מיוחדת עוברת בין האוניות ואוספת אותן מדי יום.

פרטים מחכימים אלה דיווח באחרונה לקוראי טיימס הלונדוני הכתב אלן מקיגרגור, כאמור על שמירת הטבע בירדן. במערכת הרוי ירחון טבע וארץ קראו את הירחון — והתקנאו. הדשא של השכן — בניגוד למימרה הרווחת — הוא לפעמים אכן מוערכת טבע וארץ לפרסם דיווח זה במלואו, בעברית, לתשומת ליבם של פרנסי העיר אילת.

לישראלים יותר קל, ממשך מקיגרגור: גם התיירים מקבלים מיכתב דומה, ובו הם מתבקשים לסייע בשמירת ניקיון החופים. כמיכתב נאמר, בין השאר, כי אנשים שיטילו אשפה מחוץ לפחים המיועדים לכך, או ידווגו שלא כחוק, או יאספו או ירכשו צדפים או אלמוגים, צפויים לקנס עד 100 דולר.

פקחים מטעם החברה הירדנית הממלכתית להגנת הטבע, המסיירים בחופים בעזרת ספינה מהירה, מסייעים לאכיפת החוק. סיור כן שעה בחברתם לאורך הגבול הימי עם ישראל ומאחורי מסופי הפריקה והטעינה השונים, גילה לא יותר מאשר שתי חפסות סיגרייות ריקות.

קשה לפעמים לאנשים להבין, שאפילו מקלות גלידה ופקקי בקבוק קים, המושלכים בחוף, פירושה קנס והטלת האשמה על הילדים איננה בגדר תירוץ. "אומר הפקח חכים שמאללה. בעיקר מקפיד הפקח על האיסור להשתמש ברובים תתימיים או בציד דומה, פריטים מסוג זה נלקחים בדרך כלל מן התיירים כנמלה העופה ומחזורים להם עם עזיבתם.

לדעתו של מאכר אבו ע'אפר, מנהל החברה הממלכתית הירדנית להגנת הטבע, השיטה שאנו נוקטים הוכיחה את עצמה כיעילה ביותר לעת עתה, בהשוואה לחופים ולנמלים אחי רים. חוף עקבה נקי ביותר, אנו משגיחים על הצד שלנו, ושכנינו עושים כמונו בצד שלהם." עבור הישראלים זוהי משימה קלה יותר: בנמל אילת עוגנות 100 אוניות בשנה בלבד, לעומת כ-2,500 בעקבה.

במכתב ראשון נראית עקבה כמקום אידיאלי לנופש: הרים ארמורים משני חופי הים הכחול והעמוק, עצידיקל לאורך החוף... אך סמיכות הנמל ומפעליה התעשייה אל איזורי הנופש לאורך 17 המילין של החוף הירדני, אינם מבשרים טובות. השפעת הנמל ומפעליה התעשייה על האזור מתגלית לעיני צוללנים חובבים, הבאים לחוף בקבוצות מזה יותר מעשר שנים.

גדיר הים לראות דג שאורכו יותר משלושה רגל, אומר אחד מהם. הם ירדו עמוק יותר, או שהוכרחו דרומה עליידי האוניות הרבות, ואותו הדבר אמור לגבי הצבים: לפעמים אפשר להבחין בהם בלילה, אך הם שוב אינם יכולים להטיל את ביציהם בחלק הצפוני של החוף, ולכן הם נודדים דרומה לכיוון ערב הסעודית, שם איש לא יפריע להם."

הברכה הכנסת **לשבת וייס**, בשפה קולנועית אמר הסרט בדיוק מה שאני מרגיש מאז השואה. העולם ממשיך להתקיים כאילו לא קרה דבר. על הארמה ששרפו אנשים צמח דשא! הברכה הכנסת **אורה נמיר ובני שליטא** אמרו בתום ההקרנה שהוא החטיא את המטרה. נמיר היתה משועממת בחלקים רבים. תלמידים רבים לא יוכלו לראות סרט כל כך ארוך, אמרה. לדעתה, הברכה הכנסת שנשארו עד תום ההקרנה פשוט התביישו לקום ולצאת. ואילו בני שליטא חושב שלנצמן צילם יותר מדי. יש הרבה סצינות שאפשר היה לצלם בעשר שניות, ולא כמו שהוא צילם, שלושים וארבעים שניות."

הרעיון חסר התקדים להקרין סרט במישור הכנסת צץ כראשו של חבר הכנסת **מייכאל איתן**, מן הדוברים הקולניים והקיצוניים של סיעת הליכוד. הוא החל מגלגל את הרעיון בכנסת, הוא חשב תחילה רק במונחים של הפגנה נגד ולדהיים, אקט של מתאהב ביום שבו הושבע נשיאה החדש של אוסטרליה. כחצות הלילה, עם תום ההקרנה, התברר ששואה שעתה לו משהו, מעבר למחאה. "הסרט מחייב חשבון נפש", אמר חבר הכנסת איתן. "כאיש המנהנה הלאומי, אני תומך בכוח צבאי חזק, כי בלי זה אין מדינה, וכלי מדינה אנו עלולים למצוא עצמנו כשואה חדשה. עם כל זאת, חשוב שנוהיר את עצמנו מבעוד-מועד שלא לעבור קווים אדומים, שלא נירדור. כשרואים בסרט אנשים שנגררים, זה מפחיד לחשוב שזה יכול לקרות גם אצלנו. כוח חייב להיות מלווה תמיד בתחיה ובמחשבה על האופן שבו משתמשים בכוח!"

גם חברת הכנסת **שרה דרורן** אמרה: "לזכור ולעולם לא לשכוח." דרורן, שמחתה דימעה בצאתה, היתה בין חברי הכנסת המעטים שהגיעו לאולם בבוקר ויצאו ממנו בתום עשר שעות ההקרנה. "צריך לעשות הכל שזה לא יקרה שנית. זה יכול לקרות בכל מקום, ורצוי שהיהודים יזכרו זאת", אמרה.

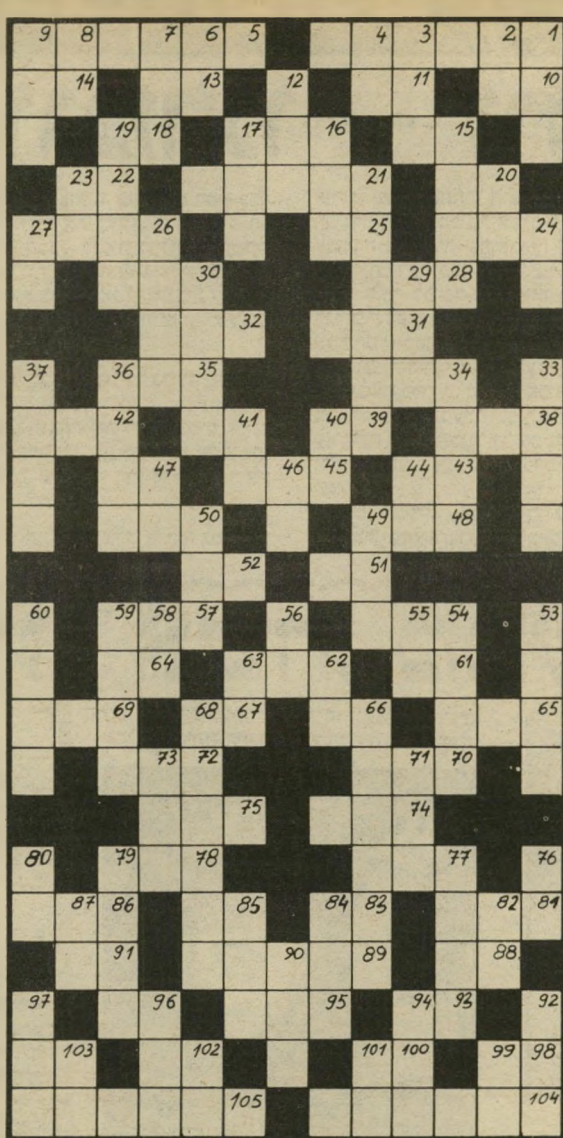
באחת ההפסקות הצטופפו חברים סביב חברת הכנסת **חייקה גרוסמן**, ממורדות הגטאות. העיתונאי יצחק שור מעל המישור אמר שלחייקה נשאר חושיהמור, חרף כל מה שעברה. מבקרה המדינה, יצחק טוניק, אמר לה משהו ביידיש, וחייקה גילתה שדיברו שור נכונים עד היום. החבורה צחקת מדבריה. "את רוב הדברים אני יודעת", אמרה. "לנצמן עשה עבודה שרק אדם בעל רגישות כזאת יכול לעשות. זהו סרט יחיד במינו. אין בו מילה אחת של סופרלטיבים. בסרט אפשר לראות את כל עומק הבעיה האנושית מצד אחד, ואת מכות ההשמדה מן הצד השני."

בחבורה הקשישה שהתגודדה ליד גרוסמן אפשר היה לראות את יהודית קרפ הצעירה, מפרקליטות המדינה. "הסרט מחזיר אותי לפרופורציות הנכונות לגבי אירועים ומיומיים", אמרה קרפ. "הוא מעלה הירחורים של לקחים שצריכים ללמוד אותם."

יושב ראש ועדת החינוך, **נחמן רז**, הקיבוצניק מגבע, אמר שהסיפורים של קצטניק הם הדבר הכי קרוב למה שרואים בסרט. "הסרט של לנצמן זה לא משום סוג של סרטים וספרים", אמר רז.

בחלק האחרון של הסרט ראינו לנצמן את סגן הממונה על טוירישה. באולם נשמעו לראשונה קולות רחשים. בתום כמעט 10 שעות צפייה לא יכלו חלק מהנוכחים להתאפק. הם דיברו אל המסך. הם הגיבו באירוניה על דבריו של הגרמני. וכששאל אותו לנצמן אם ידע על הפיתרון הסופי, הוא שנה. "לא, רק היהודים ידעו. היה להם מודיעין מצויני", נשמעו גיחוכים באולם החשוך.

חבר הכנסת **אליעזר שוסטק**, שהיה מלווה ברצייתו, הגדיר את שואה כעדות-נצה, כסרט אדיר. "אף שזנא וכופר אחר לא יוכל עכשיו להכחיש את השואה והוועות", סיכם.

מאוזן:

- 1 בעל הרגשה רקה (3,3); 5) תוכנית חידונים בטלוויזיה הליר (מודית; 10) חמל; 11) סימני-הזהר; 13) לא עדין, לא מנומס; 14) התחוק, התעורר; 15) חצי אקרה; 16) גבוה מאוד; 18) ישר, שאין בו מום; 20) כבואה; 21) מחלה בתבואת השרה; 22) ערימה; 24) מאחורי קוי החזית; 25) טייל הלוך ושוב; 26) מינחה, דורון; 28) מין סירה; 30) רמיסה, הכאה; 31) סיון, מורה; 32) להורות כי הדברים דומים ביניהם; 34) וראי; 35) פרחוני; 38) חלק אחד מארבעה; 39) שרף הנוטף מעץ; 41) מפני; 42) עוף מעופות השיט; 43) עוף דורס; 45) חווק, כוח נפשי; 47) בבקשה; 48) עשב מר; 50) מישתה; 51) קריאת התפעלות; 52) מילה הבאה לרבות; 54) מכשיר-הדלקה; 57) דגן; 61) סלע; 64) נעלה; 65) מעטה, יגיעה; 66) מוקש; 67) לוח-עץ; 69) נחל אכזב; 70) התיישנו; 72) כתוש, הרטב בנטפים; 74) עץ; 75) חסרה-שכלה; 77) שאג; 83) תומר; 81) מוסר פיננסי; 83) קירומת לשם הולנדי; 85) בריא, שלם, זריז; 87) הקו הסובב את העיגול; 88) תר; 89) משא ומתן בהלכה; 91) אות; 93) קליפת ענבים; 95) שרץ; 96) רקה; 98) קוסם; 100) קיר; 102) נכד יעקב; 103) חלמיש (ח); 104) חרש אייר (3,3); 105) הימים הבאים, נצה.

מאונד:

- 1) תולדות איש; 3) חתיכה; 4) עמק באיטליה; 6) אקרן; 7) רגולטור; 8) בהמת-משאות; 9) קנה-מידה; 12) הוציא סחורה; 15) שולחן עבודתו של פקיד הבנק; 16) צורך, אילוף; 17) שפת-הים; 19) מחפש בעזרת הגפים; 20) קטן-הרוחב, בהשאר לה — בצמצום רב; 21) כת נזירים קתוליים; 23) צא מהמ קום; 24) כינוי לאחד ממולות הכוכבים (איוב ט' ט'); 26) גרפיקה, ציור; 27) שליה; 29) סורה, פחמת הנתרן; 30) רעיון, ציור במחשבה; 33) בעתה; 34) נבע, התפרץ; 36) ריחוף באוויר; 37) ראהי נבואתי; 40) לא בשל

- זרם, נוול; 77) תיעול; 79) קבוצת שחקנים למחזה; 80) חרון; 82) מילת-זרז; 84) אור, זוהר; 85) חיל-שרה; 87) פס; 90) קנה-סוף; 92) שקט; 94) בית אוסף כתבים עתיקים; 96) קשיות-עורף; 97) צבע שחור לצביעת עורות; 99) בן נכר שקיבל עליו את רת ישראל; 101) מספיק; 102) לאום; 103) פקודה. לגמרי; 41) כוהן-צדק; 44) רשע; 46) ברימינג; 47) נקי, טהור; 49) אין (ארמית); 50) נבל; 53) הכעים, הרעים; 54) רווחה; 55) בעלי-חיים, מן הוחלים; 56) זו, ניגש; 58) אגל; 59) טמון, מכוסה; 60) טרף החי במים; 62) מורה; 63) מיניסטר; 66) התנצחות בדברים; 68) יצירה של לעג והיתול; 71) אחת האלות במי תולוגיה; 73) ריקות, עקרות; 76)

אביגיל ינאי

BEAUTY CENTER

מרכז לניתוחים פלסטיים

★ **לנשים ניתוחים לחיזוק וקיצור שרירי הנרתיק הרפויים**

★ **ניתוחים קוסמטיים אף ★ פנים ★ חזה**

★ **תיקונים פלסטיים של מחלות ראומטיות כולל הירדמות האצבעות ו"אצבע קופצת"**

★ **ניתוח א.א.ג. ישור מחיצת האף, פוליפים, ושקדים**

בזל 1 ת"א

טל: 03-226844, 03-244930, 03-244480